

Fortum Sverige AB

2021-06-21

Dnr M2021/00558

Kontaktperson:

Katarina Johansson

katarina.johansson@fortum.com

070 187 15 79

Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.sem.rattssekreteriatet@regeringskansliet.sechristoffer.sheats@regeringskansliet.se

REMISSVAR AVSEENDE BETÄNKANDE SOU 2021:10 "RADIOLOGISKA SKADOR – SKADESTÅND, SÄKERHETER, SKADEREGLERING".

Fortum Sverige AB (Fortum) vill inledningsvis tacka för möjligheten att få lämna in vårt yttrande gällande förslagen i betänkandet.

Fortum har följande synpunkter på förslaget.

1. Inledande synpunkter

Fortum ställer sig huvudsakligen positivt till förslaget, särskilt avseende nedan listade delar.

- Att alla slags säkerheter ska kunna godtas,
- att det kommer finnas möjlighet till att ansöka om ett lägre belopp för ersättningsansvar, samt
- att Riksgälden blir ny tillsynsmyndighet.

2. Den kompletterande ekonomiska säkerheten för sena personskador

Fortum ser vissa oklarheter i förslaget avseende hur fördelningen av medlen förväntas ske inom beloppet för säkerheten på 1 200 miljoner euro. Eftersom sena personskador troligen endast uppkommer vid mycket allvarliga olyckor (SOU 2021:10, s 135), bör den delen av säkerheten som är avsedd för dessa skador vara av en begränsad summa, med tanke på den låga risk som finns för uppkommen skada. Det är svårt att utifrån förslaget i betänkandet utvärdera vilket ungefärligt belopp som kommer att vara aktuellt, samt vilka ytterligare kostnader anläggningshavaren kommer påföras vid framtagandet av säkerheten.

3. Anläggningshavarens ansvar för skadereglering

I utredningens förslag åligger det anläggningshavaren att ansvara för alla delar av skaderegleringen (SOU 2021:10, s 199). Det noteras även av utredningen att skaderegleringen i praktiken sköts av andra, vilket syftar till de försäkringsbolag anläggningshavaren har tecknat försäkring hos, där skaderegleringen ingår som en del av premien. Idag är dessa försäkringsbolag inte anslutna till samma skadehanteringssystem och de olika systemen saknar kommunikation med varandra. Vissa försäkringssystem är inte öppna för alla och det kan innebära att registrering av skador de första åren görs i ett system, medan senare upptäckta skador (efter t.ex. 10 eller 30 år) registreras i ett annat system. Detta kan komma att försvåra arbetet med skaderegleringen för anläggningshavarna.

Fortum Sverige AB

2021-06-21

4. Inrättandet av en skadeprövningsnämnd

Fortum ser positivt på inrättandet av en särskild prövningsnämnd vid radiologiska skador, men noterar att inrättande och upprätthållandet är förenat med kostnader för anläggningshavarna.

I betänkandet jämförs denna nya nämnd med Trafikskadenämnden, som hanterar flera ärenden per år, vilket rättfärdigar att en sådan nämnd finns inrättad i förväg. Det kan ifrågasättas om likande behov finns för radiologiska skador, där risken för olycka är mycket liten och nämnden snarare skulle kunna sättas samman vid behov.

Fortum vill understryka att bolaget förstår vikten av nämndens arbete om en olycka väl skulle ske och att det endast är de kostnader relaterade till upprätthållandet av nämnden Fortum ställer sig frågande till.

5. Kostnader för anläggningshavarna

Fortum vill uppmärksamma de ökade kostnader som förslaget kan innebära för anläggningshavarna, t.ex. kostnader för att ställa en kompletterande ekonomisk säkerhet, för inrättandet och upprätthållandet av skadeprövningsnämnden samt för myndigheternas möjlighet till regressrätt. Ökad arbetsbelastning hos Riksgälden och Kammarkollegiet kommer sannolikt även leda till högre avgifter för anläggningshavarna. Detta kräver i sin tur större transparens från myndigheternas sida. Det är viktigt att det på ett tydligt sätt framgår hur medlen från avgifterna används i ett effektivt myndighetsarbete.

6. Små modulära reaktorer (SMR)

Fortum undersöker möjligheten att använda små modulära reaktorer (SMR) inom sin verksamhet i framtiden. Användningen av mindre reaktorer medför en lägre risk för allvarliga radiologiska konsekvenser, och därmed begränsas även risken för allvarliga skador till följd av en olycka.

Regeringens förslag är endast inriktat på större lättvattenreaktorer, för vilket stora ekonomiska säkerheter krävs. Det bör beaktas att mindre reaktorer kan komma att kräva lägre ekonomisk säkerhet, även om dessa är i drift. 31 § LRO bör även ge utrymme för en lägre ställd säkerhet för små reaktorer.

7. Tiden för ikraftträdande av förslagen

Det bör påpekas, liksom utredningen nämner (SOU 2021:10, s 241), att det är viktigt att det finns en övergångsperiod varvid anläggningshavarna har en rimlig chans att ställa den kompletterande säkerhet som krävs enligt den nya lagstiftningen. Övergångsbestämmelsen gällande att redovisning av säkerheter ska ske för första gången två månader efter lagstiftningen ikraftträdande, kan vara i underkant för att anläggningshavarna ska ha en rimlig möjlighet att ta fram en säkerhet som uppfyller kraven. Detta speciellt med beaktande av möjligheten för tillsynsmyndigheten att meddela föreläggande förenat med vite om säkerheten ej ställs i tid.

Fortum befarar även att det finns en generell risk för tidsbrist vad gäller framtagandet av de nya säkerheterna, även om regeringen underrättar anläggningshavarna i förväg.

Göran Hult

VP Nuclear & Development

Fortum Sverige AB